

Auditering af opslag i Sundhedsdata i dag og i fremtiden

Jens Rahbek Nørgaard, Chefkonsulent, MedCom, jrn@medcom.dk, ☎ 2482-1453

Historier i pressen

Samfund

Læge snagede i tusindvis af borgeres oplysninger – blandt andet kvinder, der sagde nej til date

En læge har tusindvis af gange snaget i patienters oplysninger uden faglig grund. Blandt andet kvinder, der har takket nej til at gå på date med ham.

 kosmopol Udarbejdet af [TV 2 Kosmopol](#)

Sophie Løhde kræver redegørelse i sag om manglende kontrol af snageri i patientjournaler

Minsteren kalder den manglende kontrol "dybt bekymrende" og anmoder Region Syddanmark om at udarbejde en redegørelse.

29. JUL 2025 9.56 ADMINISTRATION SUNDHED

Sygehusansat har snaget i 174 patientjournaler: Halvdelen har anden etnisk baggrund

 LÆS OP ORDBOG TEKST

Af

Anna Danielsen Gille

En nu tidligere ansat på Odense Universitetshospital har misbrugt sin adgang til patientjournaler og har slået op i en lang række personers oplysninger.

De berørte 174 personer bliver nu kontaktet, skriver hospitalet i en pressemeddelelse.

Man blev opmærksom på sagen i foråret sidste år, da flere patienter henvendte sig med undren. Sagen blev siden meldt til Datatilsynet og politiet, og man ventede med at orientere de berørte af hensyn til efterforskningen, lyder det.

Motivet for medarbejderens snagen i patientoplysninger står ikke klart, udtaler lægelig direktør Bjarne Dahler-Eriksen.

- Men over halvdelen af de 174 borgere har navne med en anden etnisk oprindelse end dansk, siger han.

Lidt historie...

- E-Journal blev udstillet på sundhed.dk i januar 2007 for klinikere/borgere
- Forud gik en lang dialog med datatilsynet omkring sikkerhed og opfølgning på uautoriserede opslag. Dette resulterede i en række anbefalinger.
- Disse anbefalinger blev opdateret i 2012.
- Vi havde den første fællesregionale Audit-session i oktober 2012:

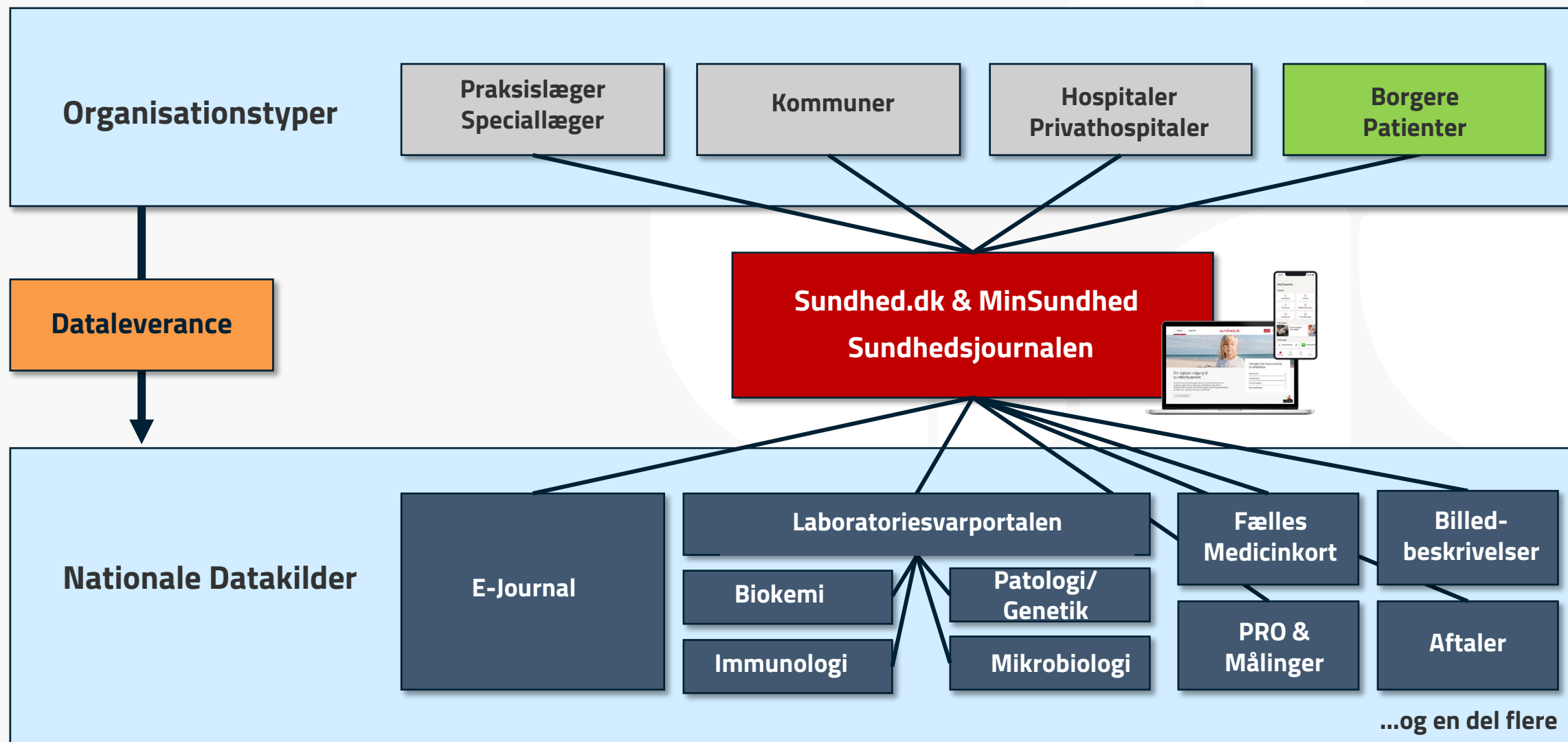

Lidt mere historie om
E-Journal og
Sundhedsjournal
i E-Sundhedsobs-bogen
fra 2020

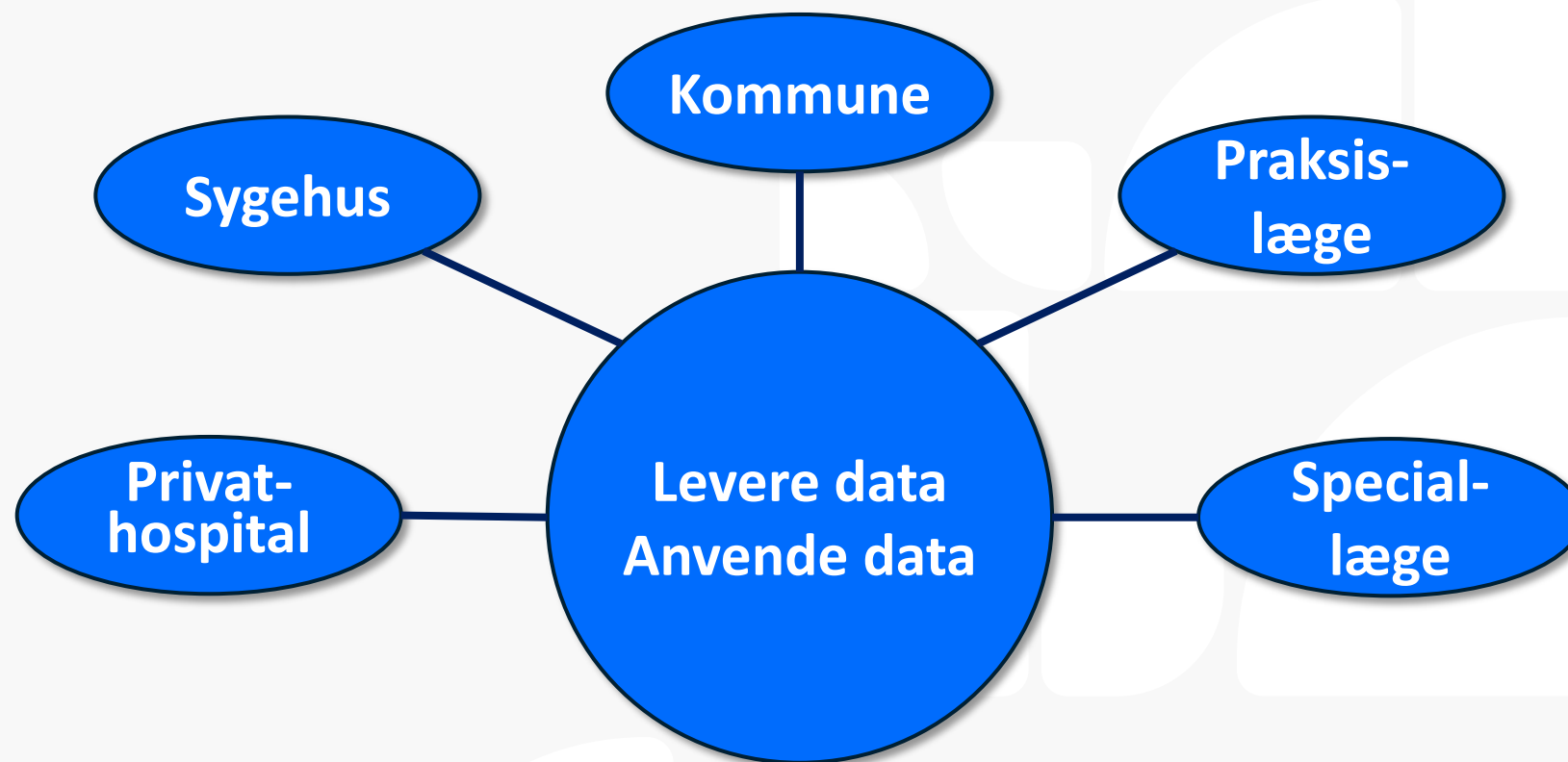

Sundhedsjournalen

Deling af data i nationale datakilder (give and take)

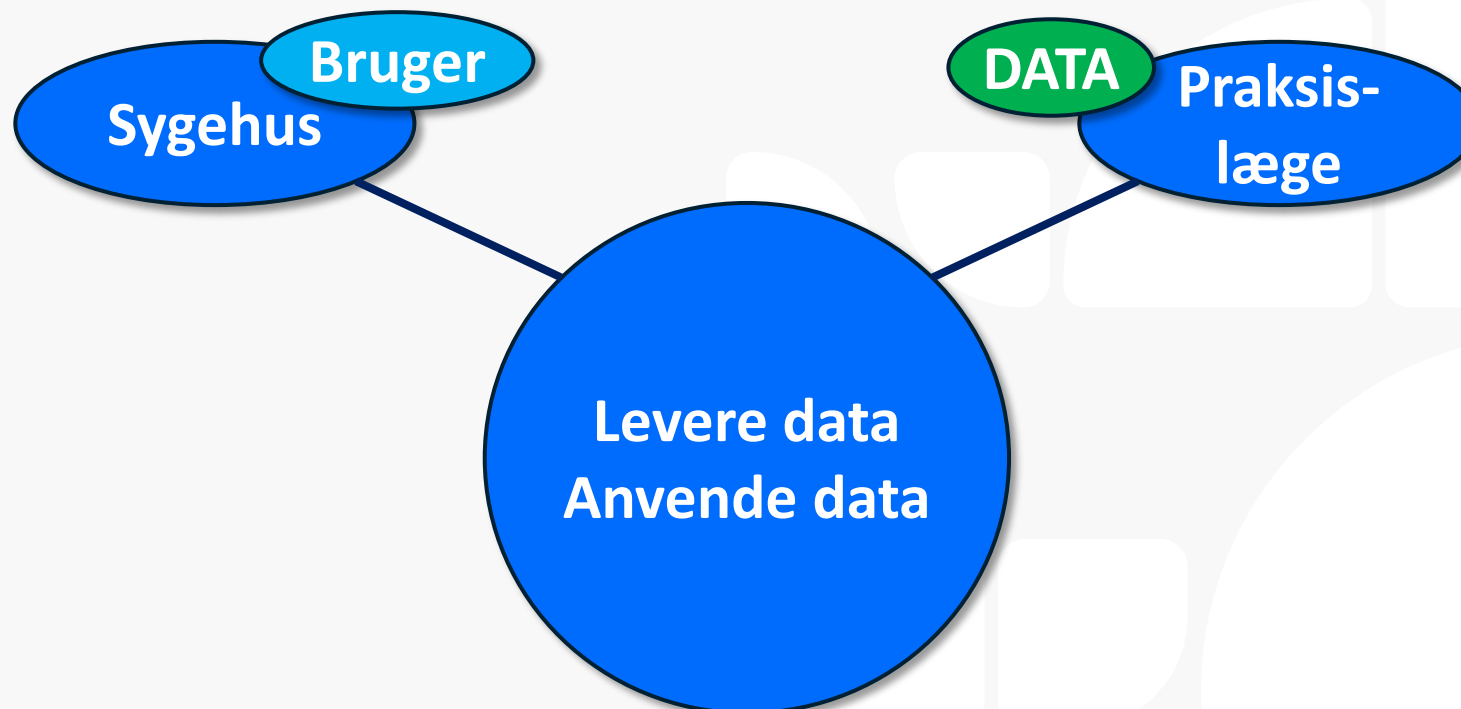

Alle aktører **leverer data** til nationale registre og er dataansvarlige.
Alle aktører **foretager opslag** i nationale registre.

Hvis en kliniker i en organisation misbruger data fra en anden organisation hvad sker der så?

Hvordan håndteres misbrug?

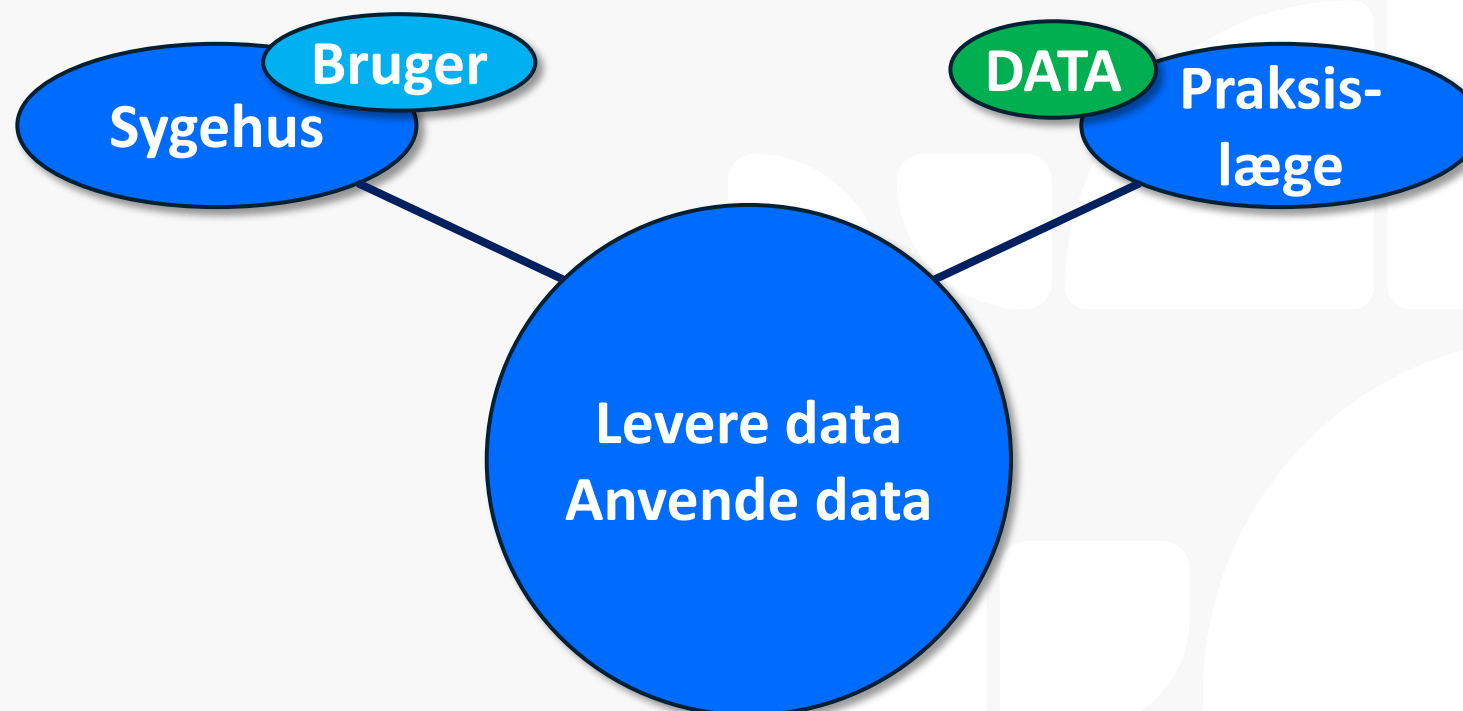

Eksempel:

En **sygehuskliniker** foretager opslag i data fra en **praksislæge**.
Det viser sig at klinikerens **IKKE** har en behandlingsrelation!

I princippet bør praksislægen opdage dette og "melde" klinikerens til organisationen som foretager opslaget!

Hvordan håndteres misbrug?

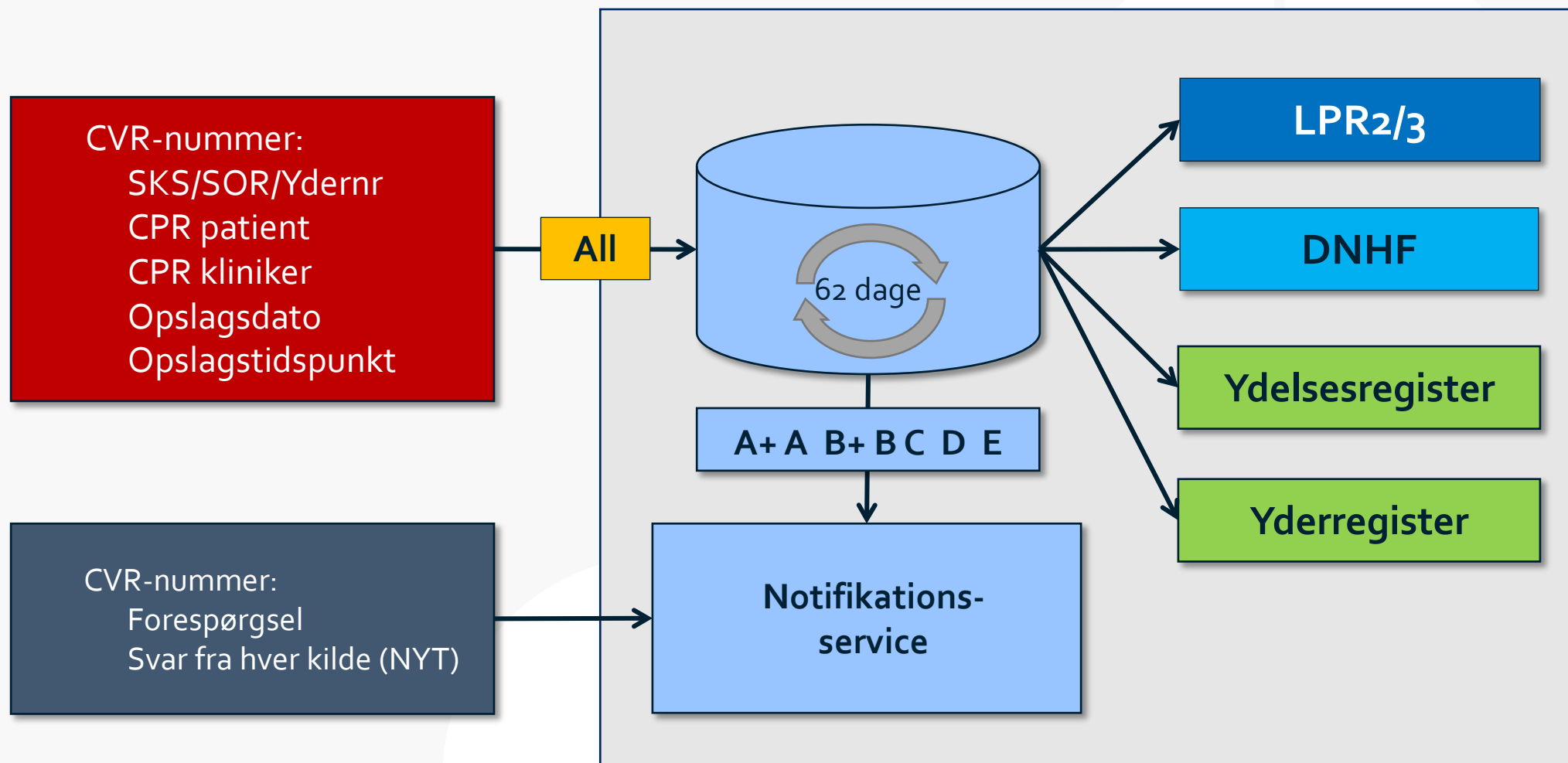
Det vi gør i Sundhedsjournalen:

Den organisation som har fået adgang til Sundhedsjournalens data gives **pligt til at auditere egne brugeres opslag** på stikprøvebasis.

Uregelmæssigheder rapporteres til Ledelseslaget eller HR og herfra sanktioneres der. Vi kender ikke til disse efterfølgende håndteringer.

Sådan fungerer Behandlingsrelationsservicen på NSP

Evidenskilder i etablering af behandlingsrelation

Evidenskilde	Formål	Eksempel på brug i praksis	Proaktivt / Retrospektivt
Godkendte fagsystemer i regioner privathospitaler og private klinikker	Dokumenterer at patienten er i behandling i organisationen	Der gives adgang til at benytte knap- adgangen til Sundhedsjournal	PROAKTIVT
Autorisationsregisteret (Sundhedsstyrelsen)	Dokumenterer at sundhedspersonen har gyldig autorisation	En sundhedsperson får adgang, fordi vedkommende har en aktiv autorisation	PROAKTIVT
Yderregisteret (Luna)	Validerer at sundhedspersonen driver en almen praksis	En borger er tilmeldt egen læge i almen praksis i sygesikringsgruppe 1	RETROSPEKTIVT
Ydelsesregisteret (Luna)	Validerer om der har været registreret en ydelse	En borger som er behandlet i en privat klinik med ydernr har fået en behandling	RETROSPEKTIVT
Den Nationale Henvisningsformidling (DNHF)	Validerer at der foreligger en henvisning på behandling	En sundhedsperson søger oplysninger om patienten som er henvist	RETROSPEKTIVT
Landspatientregisteret (LPR2 LPR3) (Sundhedsdatastyrelsen)	Viser registrerede patientforløb på hospitaler og privathospitaler	En sundhedsperson på et sygehus får adgang til patientens data under indlæggelse på en anden afdeling	RETROSPEKTIVT

BRS – Behandlingsrelationsservicen på NSP

Kategori	Forklaring	Eksempel
A+	Direkte behandlingsrelation	EksPLICIT relation (f.eks. henvisning) mellem navngiven behandler og navngiven patient på et kendt tidspunkt
A	Samme tid, samme behandlingssted	Patient og Behandler var på samme behandlingssted på samme tid
B+	Samme behandlingssted	Patient og Behandler var på samme behandlingssted (f.eks. sygehus)
B	Generel behandlingsrelation	Generel behandlingsrelation, f.eks. at patienten har udpeget en læge som "egen læge"
C	Historisk betinget behandlingsrelation	Patient og Behandler har været i kontakt tidligere
D	Kan ikke afklares aktuelt	Ingen evidens for nuværende
E	Kan ikke afklares	Ingen evidens hverken nu (efter 62 dage) eller senere

Audit-administration

Auditudtræk

Patientudtræk

Klinikerudtræk

Region:

Alle regioner

Dato fra:

30.09.2025

Dato til:

06.10.2025

Værdispring:

☒ Ja ☒ Nej

Applikation:

Alle

BRS:

☒ A+ ☒ A ☒ B+ ☒ B ☒ C ☒ D ☒ E

☒ Behandlingsrelation ukendt

* indikerer at relationen ikke er færdigbehandlet

Organisations Type:

☒ SKS ☒ Yder ☒ CVR ☒ SOR

Vis log

Hent log

Tidspunkt ↓	Værdispring ↑↓	Samtykke ↑↓	Applikation ↑↓	BRS ↑↓	Patient ↑↓	Sundhedsfaglig ↑↓	
06.10.2025 kl. 13:57	Nej	Patienten har givet samtykke til, at jeg indhenter oplysninger.	Aftaler	*	Sille June Test Mosebrygersen 050688-9996	Læge Line Kristensen 230333-3358	✓
04.10.2025 kl. 18:34	Nej	Indhentning af oplysninger sker af hensyn til andet aktuelt behandlingsforløb, hvor patienten er ude af stand til at give samtykke (angiv grund nedenfor): <i>Bare fordi</i>	Aftaler	E*	Bertil Petersen 120261-2369	Læge Thina Poulsen 260640-3606	⬆
Organisations ID'er:		- Sks: 9999999 (anvendt til klassifikation) - Cvr: 31908574					
Organisationsnavn:		Udenlandsk Sygehus, Udenlandsk sygehusafdeling					
Applikation:		Aftaler					
Handling:		Læsning					
06.10.2025 kl. 13:21	Nej	Patienten har givet samtykke til, at jeg indhenter oplysninger.	Aftaler	*	Lis Kirkegård Svendsen 140101-0018	Læge Line Kristensen 230333-3358	✓

Sundhedsjournalens auditstrategi

- Der auditeres på 4% af alle opslag i Sundhedsjournalen
 - Aktuelt er det formaliseret med valg af en arbitrær uge i foråret og en i efteråret
- Med hjælp af BRS fokuseres der på følgende
 - Alle A og A+ opslag godkendes
 - Alle B og B+ opslag efterses for 2%
 - Alle D og E opslag gennemses 100%
 - Find alle klinikere som har lavet over 50 opslag på én af dagene
 - Find alle klinikere som har lavet over 100 opslag over hele ugen
 - Gennemgå alle opslag hvor der har været foretaget værdispring
- Regionale patientkontorer kan modtage henvendelse fra borgere med undren over opslag i MinLog

Auditskema – regioner – 2 uger/år

Region:		Sundhedsjournal Halvårlig Auditering af anvendelsen
År:		
Ugenummer		
Antal opslag på Sundhedsjournal overblikssiden:		
Audit gennemført af:		

Opgave	Beskrivelse	Total	Gennemført	Behandlingsrelation		Videregivet til HR eller EPJ-audit	
				fundet	ikke fundet	Antal Opslag	Antal Klinikere
1 (E)	Kategori E: Sorter alle BRS-validerede kategori E for SKS/SOR-afdelinger frem og gennemfør auditering på 100%						
2 (C)	Kategori C: Sorter alle BRS-validerede C frem og gennemfør auditering på 2%						
3 (B+)	Kategori B+ Sorter alle BRS-validerede B+ frem og gennemfør auditering på 2%						
	Antal		Generelle bemærkninger til hele skemaet:				
4*	Sorter på klinikernavn og dato og undersøg om enkelte klinikere har slået op på >50 patienter på samme dag						
5	Sorter på klinikernavn og undersøg om enkelte klinikere har slået op på >100 patienter på den aktuelle uge						
	Total		Gennemført	Samtykkeafgivelse			
				Antal "1"	Antal "2"	Antal "3"	Antal "4"
6	Lav et totaludtræk på alle kilder kun med Værdispring "Ja" og undersøg om opslag kan relateres til behandlingsansvar						

Daglig håndtering af mulig misbrug

- Sundhed.dk support kan få opkald om opmærksomhed på MinLog.
 - De henvender sig i første omgang til de enkelte datakilders systemforvaltere
 - De 5 regioners supportkontakter (Patientkontorer)
 - NSP og FMK supportkontakter
- Sundhed.dk's auditlog kan benyttes til opfølgning
 - De 5 regioner har adgang til loggen for deres egne brugeres opslag
 - Region Nord understøtter opfølgning fra andre organisationers brugere

Auditeringslogikken

Organisationstyper	Koordineret auditering på tværs	Egen Auditering med tilbage melding	Brevudsendelse eller notifikation	MinLog
Regioner	X			X
Kommuner		X		X
Store privathospitaler		X ←	X	X
Vagtlægepraksis		(X) ←	X	X
Små privathospitaler			X	X
Speciallæger			X	X
Lægepraksis			X	X
X: aktuel status X: kommende status			Brevudsendelse 6 gange årligt	

Fordele og problemstillinger ift. audit

- Sundhed.dk opsamler auditeringsdata på tværs af datakilder i Sundhedsjournalen
 - Hvis hver datakilde selv skulle administrere dette vil omkostningerne eksplodere
 - Men mange datakilder bliver også set gennem en anden infrastruktur
- **Brevudsendelse** er en stor og kostbar opgave for Region Nord's systemforvaltere af Sundhedsjournalen (5 regioner – 2 medarbejdere – 2 arbejdsdage – 2 uger = 40 dage)
- Mange borgere **forstår ikke de breve** de modtager om opslag i Sundhedsjournalen
- Overgangen fra **LPR2 til LPR3** i 2019 gav en del indkøringsproblemer med BRS
- Den aktuelle overgang fra **SHAK til SOR** giver en del udfordringer med at få identificeret de forskellige organisationskategorier entydigt
- Der er en del **forskere** som benytter Sundhedsjournalen – vi har informeret om dette i mange år, men der kommer nye til løbende
- Det er mest de **digitalt parate** der kigger i, og forstår MinLog (610.000 opslag i 2025)

Fremtiden ift. auditeringsværktøjer

- BRS – nye datakilder
 - EHMI – ny infrastruktur for meddelelsesforsendelse (SDS/MedCom)
 - Alle ansvarsovergange vil kunne rekonstrueres her og kunne dokumentere evidens
 - Sundhedsjournalen og FMK benytter i dag BRS – Nye brugere er særdeles velkomne
- Regionale auditeringserfaringer bør inddrages i BRS-arbejdet (Hvis det ikke allerede sker)
 - Fx Geodata (naboskab) og CPR-data (familierelation)
- MedCom optræder i rollen som systemforvalter for 3 systemer
 - Vi ser det som vores opgave at kunne formidle adgang til audit-værktøjer til de dataansvarlige så der kan leveres en passende kontrol og sikkerhed for at data ikke misbruges. NSP arbejder også med Audit-værktøjer ift. deres datakilder
- AI-baserede modeller for mønstergenkendelse i opslagsdata på BRS
 - Sundhedsjournalen og de regionale EPJ-systemer vil formentlig kunne levere en del logdata til træning i mønstre og test af disse på andre logdata – og regulere adgang proaktivt
 - Modellerne skal være ret præcise så der undgås for mange falsk positive og falsk negative

Spørgsmål / Kommentarer